

ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Biudžetinė įstaiga, Bažnyčios g. 4, LT-71120 Šakiai, tel. (8 345) 60753;
el. p. asta.domeikiene@sakiai.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724043

AUDITO ATASKAITA

ŠAKIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS NEKILNOJAMOJO TURTO VALDYMAS

2020 m. rugpjūčio 27 d. Nr. KA - 5

Šakiai

Auditas atliktas, vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2019-09-12 įsakymą Nr. KV-8
Auditą atliko:
Asta Domeikienė – Savivaldybės kontrolierė

Auditas pradėtas 2019-09-12
Auditas baigtas 2020-04-20

Audito ataskaita teikiama Savivaldybės tarybai, Savivaldybės merui, Savivaldybės tarybos Kontrolės komitetui, Savivaldybės administracijos direktoriui.

Su audito ataskaita galima susipažinti Šakių rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu: www.sakiai.lt

TURINYS

TURINYS.....	2
PAGRINDINIAI FAKTAI	3
ĮŽANGA.....	4
AUDITO REZULTATAI	8
1. NĖRA ILGALAIKĖS TURTO VALDYMO STRATEGIJOS	8
2. NE VISAS TURTAS REGISTRUOTAS VIEŠUOSIUOSE REGISTRUOSE	10
3. NE VISIEMS STATINIAMS EKSPLOATUOTI SUFORMUOTI IR ĮTEISINTI ŽEMĖS SKLYPAI	11
4. NEINFORMATYVI TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO ATASKAITA	12
5. NĖRA SAVIVALDYBĖS TURTO PANAUDOS IR NUOMOS SUTARČIŲ KONTROLĖS TVARKOS	13
6. NĖRA PRIIMAMI SPRENDIMAI DĖL SAVIVALDYBĖS TERITORIJIJE ESANČIO BEŠEIMININKIO TURTO.....	15
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	16
PRIEDAI.....	18
Ataskaitoje vartojamų santrumpų sąrašas.....	18
Audito apimtis ir metodai	19

PAGRINDINIAI FAKTAI

Savivaldybei
priklausantys
pastatai ir patalpos
2018-12-31

Vnt.
793

Pastatų ir
patalpų plotas

159.253 Kv.m

Įstaigų,
apskaitančių NT
skaičius

31

Pripažintų
nenaudojamomis
pastatų ir patalpų
plotas 2018-12-31

15945
Kv.m

Parduodamų
nenaudojamų pastatų ir
patalpų plotas 2018-
12-31

10756
Kv.m

Nuomojamų
Pastatų ir
patalpų plotas
2018-12-31

2777
Kv.m

Rekomendacijos: Pasirengti ir pasitvirtinti turto valdymo strategiją, joje numatyti tikslus, leidžiančius įvertinti kokios optimalios turto bazės reikia savivaldybės funkcijoms atlikti.

Inventorizuoti NT ir suderinti įrašus viešuosiuose registruose su įrašais buhalterinėje apskaitoje.

Valdomų žemės sklypų apskaitą susieti su nekilnojamo turto objektų, kurie yra tuose sklypuose apskaita bei visiems valdomiems pastatams suformuoti bei įteisinti jau suformuotus žemės sklypus.

Parengti ir pasitvirtinti informatyvią turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos formą.

Pasitvirtinti veiksmingą perduoto ar išnuomoto turto naudojimo priežiūros ir sutarčių sąlygų vykdymo kontrolės mechanizmą bei atsiskaitymą.

Organizuoti savivaldybės teritorijoje esančių statinių, kuris neturi savininkų perėmimą ir jų įteisinimą, kaip šešėlininkis turtas

Audito svarba

Viena iš savarankiškų savivaldybės funkcijų – jai nuosavybės teise priklausančio turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo¹. Savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarka nustatyta įstatymuose, Vyriausybės nutarimuose ir Savivaldybės tarybos sprendimuose.

Viešojo savivaldybei **nuosavybės teise** priklausančio nekilnojamojo turto valdymas yra decentralizuotas: turtą valdo, jį saugoja bei prižiūri tie, kas juo naudojami – savivaldybės biudžetinės, viešosios įstaigos, savivaldybės administracija bei savivaldybės administracijos teritoriniai padaliniai – seniūnijos, Biudžetinių įstaigų, Valstybės ir savivaldybės įmonių, Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ir kitų įstatymų bei savivaldybės tarybos sprendimų nustatyta tvarka. Savivaldybė **patikėjimo teise** valdo, naudoja ir disponuoja ir valstybės turtu, kuris savivaldybėms perduodamas valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms įgyvendinti.

Savivaldybė, turi užtikrinti, kad jos turtas būtų tausojamas, nešvaistomas, racionaliai valdomas ir naudojamas, o priimami sprendimai dėl šio turto naudojimo ir valdymo užtikrintų maksimalią naudą visuomenei ir jos interesų tenkinimą².

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatyme³ nustatyta, kad išimtinė Savivaldybės tarybos kompetencija yra sprendimų dėl disponavimo savivaldybei nuosavybės teise priklausančiu turtu priėmimas, šio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo tvarkos taisyklių nustatymas, išskyrus atvejus, kai tvarka yra nustatyta įstatymuose ar juo pagrindu priimtuose kituose teisės aktuose.

Savivaldybė kaip turto valdytojas ne visada buvo suinteresuota savo nekilnojamąjį turtą valdyti efektyviai: nevertinama, kiek jo reikia funkcijoms atlikti, kiek jis naudojamas ne šioms funkcijoms atlikti ir kt. Savivaldybės turto valdytojai ne visada vadovaujasi įstatymų, nutarimų ir sprendimų nuostatomis. Be to, nėra patvirtintos Šakių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausomo turto valdymo strategijos, neskaičiuojamos nenaudojamo ir nereikalingo turto išlaikymo sąnaudos.

Atliktas savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo auditas atskleidė nekilnojamojo turto valdymo problemas ir tai, kad apibendrintų duomenų, koks nekilnojamas turtas ir kiek jo reikalinga savivaldos funkcijoms vykdyti, neturi nė viena savivaldos institucija, ir kiek tiksliai ir kokio turto

¹Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 1994-07-20 (su vėlesniais pakeitimais) 6 str. 1 p.

² Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais) 9 str.

³Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 1994-07-20 (su vėlesniais pakeitimais) 16 str. 2d. 26 p.

joms būtų reikalinga. Audito tikslas – įvertinti, ar nekilnojamas turtas savivaldybėse valdomas kryptingai ir kompleksiskai, ar jis naudojamas efektyviai ir siekiant didžiausios naudos visuomenei.

Savivaldybė – arčiausiai gyventojų veikianti valdžios institucija, kuri, įgyvendindama priskirtas valstybines (valstybės perduotas savivaldybėms) ir savarankiškas funkcijas kasdienėje veikloje, teikia vietos gyventojams viešąsias paslaugas. Nuosavybės teise valdomas turtas yra viena iš priemonių savivaldybės viešosioms paslaugoms teikti. Todėl veikloje ypač svarbu siekti visuomeninės naudos, efektyvumo ir racionalumo. Išsamios ir aktualios informacijos apie valdomą nekilnojamąjį turtą ir faktinę jo būklę neturėjimas lemia turto valdymo trūkumus. Siekdami nustatyti nekilnojamojo turto valdymo problemas ir įvertinti, kokios priemonės galėtų padėti savivaldybei efektyviau valdyti turtą ir atlikome šį auditą.

Savivaldybės nekilnojamas turtas (pastatai ir patalpos bei jų dalys) yra viena iš priemonių savivaldybės funkcijoms atlikti. Šis turtas turi duoti naudą visuomenei ir turi būti tausojamas, nešvaistomas racionaliai tvarkomas. Atlikdami auditą laikėmės nuostatos, kad savivaldybė ir jos pavaldume esančios įstaigos privalo turėti tiek turto, kiek pakanka funkcijoms atlikti, o turto, kuris nieko bendro neturi su vykdomomis funkcijomis, turėtų nelikti.

Savivaldybės turtui išlaikyti išlaikymo sąnaudas paskaičiuoti neįmanoma, nes nėra atliekama tokio pobūdžio analizė. Išlaikymo sąnaudos nėra skaičiuojamos.

Audito tikslas ir apimtis

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴, Tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus⁵, Veiklos audito vadovą⁶ bei Šakių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos veiklos planą⁷ bei vykdant Savivaldybės kontrolieriaus pavedimą Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede „Audito apimtis ir metodai“. Atlikdami auditą darėme prielaidą,

⁴Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 (2015-10-23 įsakymo Nr. V-213 redakcija).

⁵3000-asis TAAIS „Veiklos audito įgyvendinimo gairės“ ir 3100-asis TAAIS „Veiklos audito gairės: pagrindiniai principai“. Prieiga per internetą: <http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>.

⁶Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2017-07-17 įsakymas Nr. V-200 „Dėl Veiklos audito vadovo tvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁷Savivaldybės kontrolieriaus 2019-11-05 įsakymas Nr.KV-11 „Dėl Kontrolės ir audito tarnybos 2020 metų veiklos plano patvirtinimo“

kad visi auditoriams pateikti dokumentai yra teisingi, išsamūs ir galutiniai, o jų kopijos atitinka originalus.

Audito tikslas: įvertinti, ar Šakių rajono savivaldybės nekilnojamasis turtas valdomas efektyviai.

Audituojamas laikotarpis: 2017–2019 m. I pusmetis, esant poreikiui – ankstesni laikotarpiai. Visiems tikrinamiems klausimams buvo taikomas šis laikotarpis, išskyrus metinę inventorizaciją: buvo vertinami 2018 m. ir 2019 m. inventorizacijos rezultatai.

Audito objektas: Šakių rajono savivaldybės nuosavybės, patikėjimo teise ir kitais pagrindais valdomas nekilnojamasis turtas: pastatai (tarp jų pastatai, priskirti nekilnojamosioms kultūros vertybėms), patalpos ir jų dalys (SNT) ir žemė po pastatais, kiek tai susiję su audito klausimais.

Audituojami subjektai: Šakių rajono savivaldybė, jos institucijos, įmonės, įstaigos ir organizacijos, valdančios SNT.

Informacija apie audituojamą sritį

Savivaldybės turtą sudaro ilgalaikis materialusis, nematerialusis, finansinis, trumpalaikis materialusis ir biologinis turtas. 2019 m. gruodžio 31 d. Šakių rajono savivaldybės finansinės būklės ataskaitos duomenimis Savivaldybės turtas sudarė 74864,81 tūkst. Eur, kurio 84 proc. sudaro ilgalaikis materialus turtas. Jo savininko teises įgyvendina savivaldybės taryba⁸.

Pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis pateiktą Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo naudojimo ir disponavimo juo ataskaitą (patikslintą) Ilgalaikis materialus turtas sudaro 51650,406 tūkst. Eur, iš jo

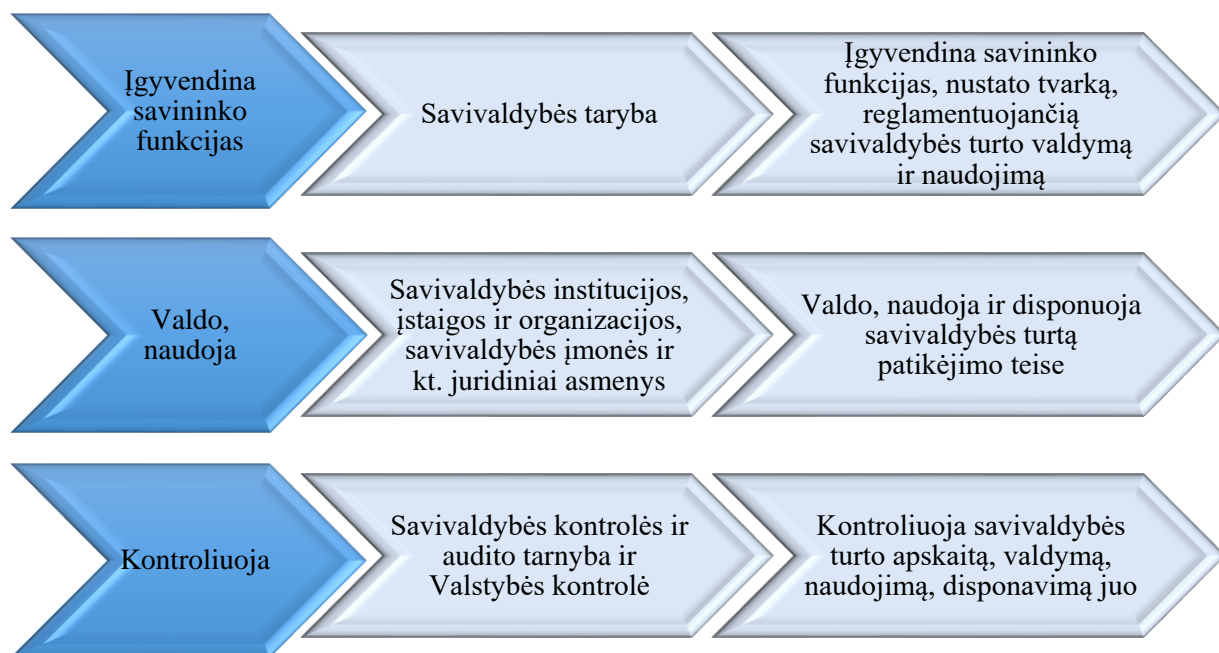
- gyvenamieji pastatai 3247,082 tūkst. Eur arba 6,0 proc.
- negyvenamieji pastatai 23026,295 tūkst. Eur arba 45,0 proc.

⁸ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (su vėlesniais pakeitimais) 8 str,1 d.1 p.

- kultūros vertybės sudaro 5080,744 tūkst. Eur arba proc. 10,0 proc.
- infrastruktūros ir kiti statiniai, mašinos ir įrenginiai bei kitas turtas 20296,286 tūkst. Eur arba 39,0 proc..

Pagal savivaldybės administracijos kontrolės ir audito tarnybai pateiktus 2019 metų duomenis, Šakių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausė 793 nekilnojamojo turto pastatų ir patalpų vienetai.

Savivaldybės nekilnojamojo turto valdyme dalyvaujantys subjektai:

Atlikdami auditą laikėmės nuostatos, kad pastatai ir patalpos efektyviai valdomi ir naudojami tada, kai:

- veiklai naudojami visi turimi pastatai, patalpos;
- įstaigų veiklai nereikalingus pastatus ir patalpas nuomoja ar kitaip perduoda naudotis juos kitiems subjektams;
- priimami sprendimai dėl nenaudojamų (netinkamų naudoti) pastatų ir patalpų.

AUDITO REZULTATAI

1. NĖRA ILGALAIKĖS TURTO VALDYMO STRATEGIJOS

Viešojo turto gero valdymo gairės numato, kad siekiant efektyviai valdyti turtą, reikia pasirengti turto valdymo strategijai, joje numatyti tikslus, leidžiančius įvertinti kokios optimalios turto bazės reikia. Valstybės ir savivaldybių nekilnojamojo turto valdymo kryptys numatytos įvairaus lygio valstybės planavimo dokumentuose: apie jas abstrakčiai kalbama Lietuvos pažangos strategijoje, pvz., skatinama valdyti turtą⁹, 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programoje, pvz., numatyta didinti viešajam valdymui skiriamų išteklių valdymo efektyvumą¹⁰.

Vyriausybė, tvirtindama Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijas, nurodė strateginio planavimo dokumentų rengimo principus¹¹. Audito metu nustatėme, kad Šakių rajono savivaldybės taryba nėra patvirtinusi ilgalaikių gairių, kaip bus valdomas savivaldybės nekilnojamasis turtas:

- Savivaldybė nėra patvirtinusi nekilnojamojo turto valdymo savivaldybės teritorijoje kryptių, kurios turėtų apimti visus nekilnojamojo turto valdytojus ir būtų nukreiptos į nustatytą savivaldybės funkcijų vykdymą
- Šakių rajono savivaldybės ilgalaikiame strateginiame plėtros plane 2014-2020 metams bei trimečiuose strateginiuose veiklos planuose nenustatyti savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo tikslai. Šiuose planuose numatytas tik lėšų panaudojimas nekilnojamojo turto įteisinimui, gyvenamųjų patalpų remontui, administravimui ir priežiūrai;
- Savivaldybė nevykdo konsultacijų (apklausų) su vietos bendruomene dėl savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo;
- Savivaldybės interneto svetainėje neskelbiamas savivaldybės valdomo nekilnojamojo turto sąrašas. Skelbiama tik informacija apie nuomojamą ir parduodamą savivaldybės nekilnojamąjį turtą bei patvirtintas savivaldybės būsto fondo sąrašas.

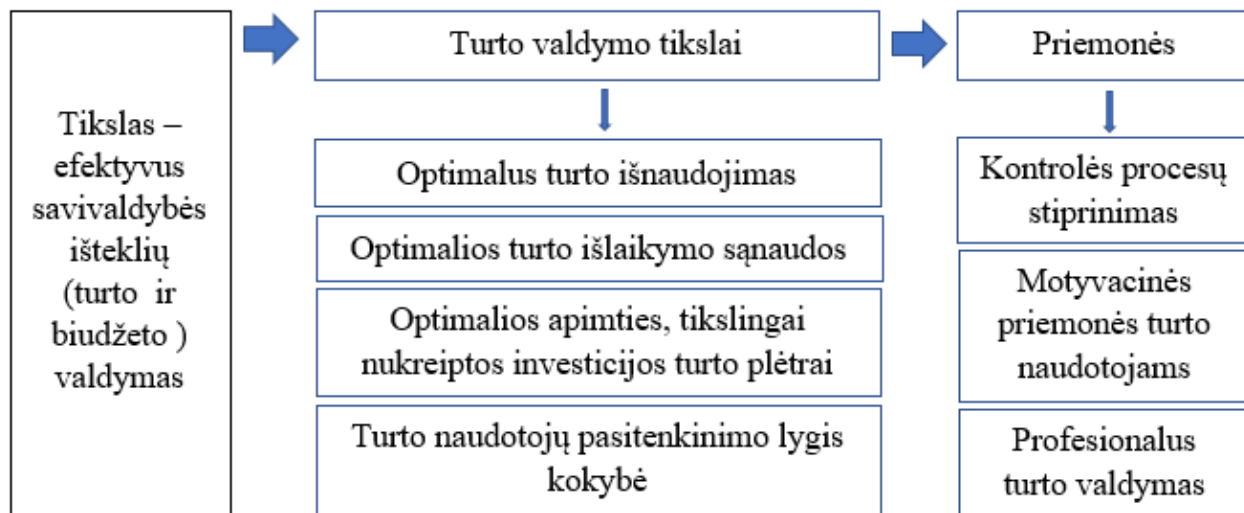
Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuomone, savivaldybės nekilnojamojo turto savininko funkcijas įgyvendinanti Savivaldybės taryba ir turtą administruojanti Savivaldybės administracija turėtų imtis lyderystės ir nustatyti šio turto valdymo gaires, numatančias aiškius principus, parodančius:

⁹ LR Seimo 2012-05-15 nutarimas Nr. XI-2015 “Dėl valstybės pažangos strategijos “Lietuvos pažangos strategija “Lietuva 2030” patvirtinimo”

¹⁰ LR Vyriausybės 2012-11-28 nutarimas Nr. 1482 “Dėl 2014-2020 metų nacionalinės pažangos programos patvirtinimo”

¹¹ LR Vyriausybės 2014-12-15 nutarimas Nr. 1435 “Dėl strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijų patvirtinimo”

- kiek ir kokio turto reikia funkcijoms atlikti;
- kiek ir kokio turto galima perduoti valdyti panaudos tikslais ar išnuomoti;
- kiek objektų turi būti ateityje plėtojama, kad duotų didžiausią naudą savivaldybei;
- koks turtas yra nereikalingas ir turi būti parduodamas.

Savivaldybės nekilnojamojo turto valdymo gairės turėtų būti ilgalaikės ir privalomos visiems turto valdytojams, be to, būtina vykdyti konsultacijas su visuomene.

Tik atskirais tarybos sprendimais yra patvirtinta ir 2019 metais audito metu atnaujinta Savivaldybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo tvarka, turto nuomos, panaudos tvarkos, nekilnojamojo turto pardavimo aukcionuose taisyklės ir kita. Tačiau savivaldybėje nėra kompleksinio turto valdymo dokumento ar veikiančios turto valdymo programos: koks turtas, kas jį naudoja, kokia jo vertė, kokia jo būklė, kokios jo išlaikymo sąnaudos, kokios jo naudojimo ir išlaikymo perspektyvos.

Rajono savivaldybės 2017-2019 metų strateginio veiklos plano bei 2019-2021 metų strateginio veiklos plano dokumentuose¹² **nustatyti tikslai bei uždaviniai:** užtikrinti efektyvų savivaldybės turto valdymą ir disponavimą juo, efektyvų viešojo valdymo sistemos sukūrimą, su savivaldybės turto disponavimu ir įteisinimu susijusių išlaidų dengimas, bei nustatyti **vertinimo kriterijai:** įteisinti SNT, atlikti kadastrinius matavimus, parengti detaliuosius planus, teises registracijas pagal pasirašytas sutartis, neužtikrina efektyvaus, rezultatyvaus ir ekonomišką turto valdymo ir naudojimo perspektyvos.

¹² Šakių rajono savivaldybės tarybos 2017 m. vasario 24 d. sprendimas Nr.T-24 „Dėl rajono savivaldybės 2017-2019 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“ ir Šakių rajono savivaldybės tarybos 2019 m. vasario 22 d. sprendimas Nr.T-65 „Dėl rajono savivaldybės 2019-2021 metų strateginio veiklos plano patvirtinimo“

Būtina atkreipti dėmesį dar ir į tai, kad nuo 2019 m. spalio 1 d. savivaldybėms atsirado prievolė pagal Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nuostatas skelbti savivaldybės interneto svetainėje informaciją apie savivaldybės turto panaudos, nuomos, pirkimo-pardavimo, patikėjimo sutartis (nekilnojamojo turto adresus, unikalus numeris, plotas, sutarties šalys, sutarties sudarymo ir galiojimo data, sutarties kaina, teisinis pagrindas, kuriuo vadovaujantis priimtas sprendimas dėl sutarties sudarymo) ne vėliau kaip per tris mėnesius nuo sutarties sudarymo dienos.

2. NE VISAS TURTAS REGISTRUOTAS VIEŠUOSIUOSE REGISTRUOSE

Audito procedūrų atlikimą (398 vnt.) labai apsunkino tai, kad turto objektų pavadinimai (turto sudėtinės dalys ir priklausiniai) skiriasi buhalterinėje apskaitoje (savivaldybės administracijoje, savivaldybės biudžetinėse įstaigose) ir tie, kuriais šie turto objektai yra įregistruoti Valstybinėje įmonėje Registrų centras bei tai, kad neįgyvendinta bendra viso savivaldybės turto apskaitos programa.

Savivaldybėms nuosavybės teise priklausantis registruotinas turtas turi būti teisės aktų nustatyta tvarka registruojamas viešuosiuose registruose¹³. Vadovaujantis viešųjų registrų duomenimis nustatėme, kad:

„Varpo“ mokykloje,

- Nekilnojamojo turto registre neįregistruota patikėjimo teisė į 4 (keturis) Mokyklos apskaitoje užregistruotus pastatus¹⁴ (Mokyklos g. 26, Gotlybiškių kaime).
- 2015 m. Savivaldybės taryba¹⁵ Mokyklai perdavė pastatą – garažą (unikalus Nr. 4400-0139-9377, J. Basanavičiaus g. 57A, Šakiuose) valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise, pastatas įregistruotas Nekilnojamojo turto registre, tačiau audito metu nustatyta, kad pastatų prieš tai minėtu adresu šiuo metu nėra. Mokyklos atsakingų darbuotojų paaiškinimu, garažas J. Basanavičiaus g. 57A, Šakiuose nugriautas prieš kelis metus (tikslios datos nenurodė). Metinės inventorizacijos komisija pastebėjimų dėl šio nekilnojamojo turto neteikė.

¹³ LR valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 1998-05-12 Nr. VIII-729 (2014-03-25 įstatymo Nr. XII-802 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 4 d.

¹⁴ Inv. Nr. 101004 (unikalus Nr. 8496-4010-1044), inv. Nr. 101005 (unikalus Nr. 8496-4010-1029), inv. Nr. 101006 (unikalus Nr. 8496-4010-1030), inv. Nr. 101021 (unikalus Nr. 8496-4010-1018).

¹⁵ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2015-01-29 sprendimas Nr. T-6 „Dėl nekilnojamojo turto perdavimo Šakių „Varpo“ mokyklai“.

- Apskaitoje užregistruotos Mokyklos pastato (inv. Nr. 101001) ir transformatorinės su pagalbinėmis patalpomis pastato (inv. Nr. 101002), esančių J. Basanavičiaus g. 28, Šakiuose, įsigijimo vertės¹⁶ (kai kuriais atvejais ir pastatų pavadinimai) nesutampa su Savivaldybės tarybos sprendime¹⁷ nurodyta verte, pakoreguota padidėjusia verte dėl rekonstrukcijos¹⁸.
- „Griškabūdžio“ gimnazijoje,
- Nekilnojamojo turto registre neįregistruota (neperregistruota) patikėjimo teisė į visus 5 (penkis) Gimnazijos apskaitoje užregistruotus pastatus¹⁹ ir kitus inžinerinius statinius prie šių pastatų.

Atkreipiame dėmesį, kad įstaigose metinė inventORIZACIJA neturėtų būti tik formalus teisės aktu reikalavimų įgyvendinimas, ji svarbi vidaus kontrolės priemonė ir naudinga pirmiausia pačiai įstaigai.

3. NE VISIEMS STATINIAMS EKSPLOATUOTI SUFORMUOTI IR ĮTEISINTI ŽEMĖS SKLYPAI

Žemės įstatymas nustato, kad valstybinė žemė gali būti perduodama laikinai neatlygintinai naudotis valstybės institucijoms, savivaldybėms, kitoms iš valstybės ar savivaldybių biudžetų išlaikomoms įstaigoms ir kt.²⁰ Asmenys, kuriems statiniai ar įrenginiai (jų dalys) perduoti patikėjimo teise, panaudos ar nuomos pagrindais ar jų įsigyti nuosavybėn, privalo per 3 mėn. nuo minėto turto perdavimo ar įsigijimo nuosavybėn dienos valstybinės žemės patikėtiniui pateikti prašymą perduoti neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypą, kurio reikia šiems statiniams ar įrenginiams eksploatuoti. Valstybinės žemės patikėtiniai turi kontroliuoti, kaip jų patikėjimo teise valdomų valstybinės žemės sklypų naudotojai, šią pareigą vykdo²¹. Valstybinės žemės sklypai perduodami neatlygintinai naudotis tik valstybės ar savivaldybių funkcijoms atlikti²². Atlikdami auditą laikėmės nuomonės, kad visi žemės sklypai yra suformuoti arba jų formavimo procedūros pradėtos.

¹⁶ Įsigijimo vertės atitinkamai 2 897 277,22 Eur ir 13 136,0 Eur.

¹⁷ Šakių rajono savivaldybės tarybos 2015-01-29 sprendimas Nr. T-6 „Dėl nekilnojamojo turto perdavimo Šakių „Varpo“ mokyklai“.

¹⁸ 2016-03-25 perdavimo – priėmimo aktas Nr. 15.

¹⁹ Inv. Nr. 101010 (unikalus Nr. 4400-0080-6588), Nr. 101015 (unikalus Nr. 8498-1008-4011), Nr. 101002 (unikalus Nr. 8498-7010-1017), Nr. 101001/1001007 (unikalus Nr. 4400-0080-5505), Nr. 138088 (unikalus Nr. 8499-3005-0013).

²⁰ LR žemės įstatymas, 1994-04-26 Nr. I-446 (2004-01-27 įstatymo Nr. IX-1983 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 8 str. 1 d.

²¹ LR Vyriausybės 1995-11-13 nutarimas Nr. 1428 „Dėl valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklių patvirtinimo“ (2009-06-10 nutarimo Nr. 629 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 2.3 ir 2.4 p.

²² Valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisyklės, patvirtintos LR Vyriausybės 1995-11-13 nutarimu Nr. 1428 (2009-06-10 nutarimo Nr. 629 redakcija su vėlesniais pakeitimais), 5 ir 10 p.

Audito metu vertinome, ar 31 savivaldybės biudžetinėje įstaigoje apskaitytam 114 nekilnojamo turto vienetų eksploatuoti yra suformuoti žemės sklypai ir sudarytos žemės sklypų panaudos sutartys ir nustatėme, kad

- Kudirkos Naumiesčio KC priklausančiai patalpai, esančiai Panovių k., J .Lingio g. 2, nėra apibrėžtos žemės sklypo ribos, ant kurio stovi pastatas, bei nėra pateiktas prašymas NŽT perduoti naudotis tuo sklypu;
- 24 nekilnojamo turto vienetai, priklausantys savivaldybės įstaigoms stovi ant žemės sklypų, kurie yra apskaityti savivaldybės administracijoje, o ne įstaigoje, kurioje apskaityti pastatai;
- 2 nekilnojamo turto vienetai, priklausantys Šakių JKSC, stovi ant žemės sklypų, kurie perduoti Šakių „ŽIBURIO“ gimnazijai.

Audito procedūrų atlikimą sunkino tai, kad žemės sklypų apskaita nesusieta su nekilnojamo turto objektų apskaita.

Reikėtų užtikrinti, kad visiems pastatams būtų suformuoti žemės sklypai, o tuo atveju, kai sklypas yra suformuotas, pateikti valstybinės žemės patikėtiniui prašymus perduoti neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypais, kurių reikia turimiems pastatams ar jų dalims eksploatuoti

4. NEINFORMATYVI TURTO VALDYMO, NAUDOJIMO IR DISPONAVIMO JUO ATASKAITA

Šakių rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo metinės ataskaitos pagal 2017, 2018, 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis buvo parengtos ir pateiktos tvirtinti savivaldybės tarybai. Jose pateikiama pagal turto grupes tik balansinė turto vertė metų pradžiai ir metų pabaigai, nėra jokios turto analizės ar palyginimo tarp įstaigų ir pan. Savo forma ir turiniu ji atitinka ankstesniais metais buvusias statistines Turto ataskaitas.

Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuomone, nėra informatyvios ir naudingos sprendimams dėl efektyvaus ir racionalaus savivaldybės turto valdymo priimti. Jose nėra pateikiama informacija apie funkcijoms vykdyti nenaudojamo nekilnojamojo turto apimtis ir jo eksploatacijos kaštus, apie nuomojamo turto apimtis ir gaunamas pajamas iš nekilnojamo turto nuomos, apie per metus naujai įsigytą ar nurašytą turta, bei kita visuomenei naudinga informacija.

Šakių rajono savivaldybės turto valdymo sprendimai audituojamu laikotarpiu buvo priimti nesiremiant minėtų Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitų duomenimis. Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo,

naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos rengimo ir teikimo tvarkos aprašas ir ataskaitos forma²³ nesuteikė pagrindo ir informacijos savivaldybės tarybos nariams reikalingiems sprendimams priimti.

Savivaldybės administracija turėtų parengti ir pasitvirtinti informatyvią turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos formą, kurios duomenys padėtų savivaldybės tarybai priimti sprendimus dėl efektyvesnio ir racionališnio turto valdymo, užtikrintų kad Turto ataskaitos turinys būtų naudingas ne tik tarybos nariams, bet ir visuomenei, kad ataskaitoje būtų pateikiami aiškūs duomenys apie savivaldybės nekilnojamojo turto apimtį, jo išlaikymo sąnaudas, turto valdymo efektyvumo rodiklius ir jų palyginamumą laike ir tarp turtą valdančių įstaigų, taip pat informacija apie nekilnojamojo turto sandorius ir jų būklę bei planuojamą nekilnojamojo turto panaudojimą.

5. NĖRA SAVIVALDYBĖS TURTO PANAUDOS IR NUOMOS SUTARČIŲ KONTROLĖS TVARKOS

Savivaldybės turtas vadovaujantis Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu²⁴ ir savivaldybės tarybos sprendimais²⁵ patvirtinta tvarka gali būti perduotas panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudoti valstybės ar savivaldybės funkcijas įgyvendinantiems subjektams. Taip pat šis turtas panaudos pagrindais gali būti perduotas subjektams, nurodytiems savivaldybių turto valdymą, naudojimą ir disponavimą juo reglamentuojančiuose įstatymuose ir kituose teisės aktuose.

Audituojamu laikotarpiu, vertinant savivaldybės perduotą turtą pagal panaudą ir sudarytas sutartis nustatėme, kad savivaldybė minėtu laikotarpiu yra sudariusi 34 pastatų ir patalpų sutartis:

- daugiausia savivaldybės nekilnojamojo turto, perduota sveikatos priežiūros viešosioms įstaigoms ir bendruomenėms;
- NT panaudos pagrindais perduotas tik tiems asmenims, kurie turi teisę tokiu būdu gauti turtą;
- visos sudarytos panaudos sutartys atitinka savivaldybės tarybos nustatytą tvarką;
- panaudos gavėjai turtą naudoja pagal paskirtį;

²³Šakių rajono savivaldybės 2015-03-26 sprendimas Nr. T-92 „Dėl Rajono savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos rengimo ir teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“

²⁴Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas 14 str. 1 d.

²⁵Šakių rajono savivaldybės tarybos 2005-12-22 sprendimas Nr. T-359 „Dėl savivaldybei nuosavybės teise priklausančio turto perdavimo panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai naudotis tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimas 2019-11-22 sprendimas Nr. T-357

- ne visi panaudos gavėjai NT apdraudė – apdraudė tik VšĮ Šakių rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba, Valstybinė vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie SADM ir Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos;
- visas pagal audituotas panaudos sutartis savivaldybei nuosavybės teise priklausantis NT apskaitytas ir užregistruotas viešuosiuose registruose;
- Savivaldybės tarybos 2005-12-22 sprendimu Nr. T-98 patvirtinta Šakių rajono savivaldybei nuosavybės teise IMT viešo nuomos konkurso ir nuomos be konkurso organizavimo ir vykdymo tvarka neatitinkanti šių dienų teisės aktų reikalavimų, buvo pakeista 2019-11-22 sprendimu Nr. T-357.

Savivaldybės turtas teisės aktų nustatyta tvarka, gali būti ir išnuomotas²⁶ Šakių rajono savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto viešo nuomos konkurso ir nuomos be konkurso būdu organizavimo tvarkos aprašas nustato ilgalaikio materialiojo turto nuomos sąlygas, turto perdavimo nuomos pagrindais būdus ir jų taikymą, Savivaldybės turto valdytojo teises ir pareigas organizuojant nuomą, asmenų, siekiančių išsinuomoti Savivaldybės turtą, teises ir pareigas, taip pat pagrindinius Savivaldybės turto nuomos sutarties reikalavimus. 2017-2019 m. I pusmetyje buvo sudarytos 24 turto nuomos sutartys. Audito metu vertinome, ar nekilnojamas turtas savivaldybėje nuomojamas laikantis teisės aktų reikalavimų ir nustatėme, kad

- išnuomotas NT naudojamas pagal sutartyse numatytą paskirtį ir konkurso būdu;
- NT nuomos sutartyse nustatytas nuomos laikotarpis;
- savivaldybė audituojamu laikotarpiu nepriėmė sprendimų išnuomoti turtą lengvatinėmis sąlygomis;
- Savivaldybė apskaitoje apskaito visą išnuomotą ir išsinuomotą NT ir įregistruotas viešuosiuose registruose;
- Savivaldybės tarybos 2015-03-26 sprendimu T-98 patvirtinta Šakių rajono savivaldybės IMT viešo nuomos konkurso ir nuomos be konkurso organizavimo ir vykdymo tvarka neatitinkanti šių dienų teisės aktų reikalavimų, buvo pakeista 2019-11-22 sprendimu Nr. T-357.

Pastebime, kad audito atlikimą sunkino bendro sutarčių registro pagal valdomo turto objektus nebuvimas bei savivaldybės administracijos sutarčių priežiūros ir kontrolės, ar turtas naudojamas tinkamai, ar vykdo visas sutartyse nustatytas sąlygas procedūrų neatlikimas. Taip pat Savivaldybės administracijoje nėra kaupiama informaciją apie panaudos sutarčių vykdymą (ar turtas apdraustas ir

²⁶Šakių rajono savivaldybės tarybos 2015-03-25 sprendimas Nr.T-98 „Dėl rajono savivaldybės ilgalaikio materialaus turto nuomos tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir 2019-11-22 sprendimo Nr.T-358 „Dėl Šakių rajono savivaldybės ilgalaikio materialiojo turto viešo nuomos konkurso organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

pan.), todėl audito metu negalėjome pateikti išsamios informacijos apie sutartyse numatytų įsipareigojimų įgyvendinimą.

6. NĖRA PRIIMAMI SPRENDIMAI DĖL SAVIVALDYBĖS TERITORIJIJE ESANČIO BEŠEIMININKIO TURTO

Audituojamuoju laikotarpiu nebuvo teisės aktų nustatyta tvarka²⁷ organizuotos procedūros dėl Šakių rajono savivaldybės teritorijoje esančio nekilnojamojo turto, kuris neturi savininko (ar savininkas nežinomas), pripažinimo bešeimininkiu ir įtraukimo į teisės aktais nustatytus registrus. Savivaldybės nekilnojamo turto apskaitoje nėra registruoto nei vieno bešeimininkio turto vieneto. 2015 metų spalio 19 dieną buvo sudarytas sąrašas, apimantis savivaldybės teritorijoje esantį NT, kuris neturi savininko(-ų) arba kurio savininkas(-ai) nėra žinomi. Dokumente įvardinti 161 turto vienetai. Tolimesnės procedūros ir veiksmai nustatyti savivaldybės administracijos direktoriaus įsakyme²⁸ nebuvo vykdomi.

Savivaldybės administracija artimiausiu metu turėtų atlikti visus 2015-10-19 savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. AT-1041 patvirtintus teisinius veiksmus dėl savivaldybės teritorijoje esančių statinių, kurie neturi savininko (ar savininkas nežinomas), nustatymo, apskaitymo, dokumentų pateikimo pripažinti statinius bešeimininkiais ir perėmimo savivaldybės nuosavybėn.

²⁷ Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymas, 6 str. 7 d. ;

Vyriausybės 2004-05-26 nutarimas Nr. 634 „Dėl bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, valstybei perduoto turto, daiktinių įtodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklių patvirtinimo

²⁸Šakių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-10-19 Nr. AT-1041 „Dėl statinių, kurie neturi savininko (ar savininkas nežinomas), nustatymo, apskaitymo, dokumentų pateikimo pripažinti statinius bešeimininkiais ir perėmimo savivaldybės nuosavybėn tvarkos aprašo patvirtinimo“.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjekta s, kuriam pateikta rekomenda cija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomen- dacijos įgyvendi- nimo terminas (data) ir atsakingas asmuo
1	2	3	4	5
1.	Pasirengti ir pasitvirtinti turto valdymo strategiją, joje numatyti tikslus, leidžiančius įvertinti kokios optimalios turto bazės reikia savivaldybės funkcijoms atlikti.	Savivaldybės administracija	Įgyvendinti netikslinga	Savivaldybės administracijos direktoriaus 20207-09-07 raštas Nr.625
2	Inventorizuoti NT ir suderinti įrašus viešuosiuose registruose su įrašais buhalterinėje apskaitoje.			2021-12-31 Biudžetinių įstaigų vadovai
3	Valdomų žemės sklypų apskaitą susieti su nekilnojamo turto objektų, kurie yra tuose sklypuose apskaita bei užtikrinti, kad visiems pastatams būtų suformuoti žemės sklypai, o tuo atveju, kai sklypas yra suformuotas, pateikti valstybinės žemės patikėtiniui prašymus perduoti neatlygintinai naudotis valstybinės žemės sklypais, kurių reikia turimiems pastatams ar jų dalims eksploatuoti			2021-09-30 Biudžeto, turto ir strateginio planavimo skyrius I.Čepulionienė
4	Parengti ir pasitvirtinti informatyvią turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos formą.			2021-02-28 Biudžeto, turto ir strateginio planavimo skyrius A.Urbonienė
5	Pasitvirtinti veiksmingą perduoto ar išnuomoto turto naudojimo priežiūros ir sutarčių sąlygų vykdymo kontrolės mechanizmą bei atsiskaitymą.			2021-02-28 Biudžeto, turto ir strateginio planavimo skyrius A.Urbonienė
6	Organizuoti savivaldybės teritorijoje esančių statinių, kuris neturi savininkų perėmimą ir jų įteisinimą, kaip bešeimininkis turtas			2021-12-31 Ūkio, architektūros ir investicijų skyrius

Eil. Nr.	Rekomendacija	Subjekta s, kuriam pateikta rekomen- dacija	Veiksmas / Priemonės / Komentarai	Rekomen- dacijos įgyvendi- nimo terminas (data) ir atsakingas asmuo
				A.Šlėderis

Savivaldybės kontrolierė

Asta Domeikienė

Ataskaitoje vartojamų santrumpų sąrašas

NT – nekilnojamas turtas: pastatai (tarp jų pastatai, priskirti nekilnojamosioms kultūros vertybėms), patalpos ir jų dalys;

SNT – savivaldybės nuosavybės, patikėjimo teise ir kitais pagrindais valdomas nekilnojamas turtas: (pastatai, patalpos ir jų dalys);

SNT valdymas – NT valdymas, naudojimas ir disponavimas;

SNT valdymo efektyvumas – sprendimai, susiję su SNT valdymu, naudojimu ir disponavimu juo, grindžiami visuomeninės naudos (SNT turi būti valdomas, naudojamas ir disponuojama juo rūpestingai, siekiant užtikrinti visuomenės interesų tenkinimą), racionalumo (SNT turi būti tausojamas, nešvaistomas, racionaliai valdomas ir naudojamas) ir viešosios teisės (sandoriai dėl SNT turi būti sudaromi tik teisės aktų, reglamentuojančių disponavimą savivaldybių turtu, nustatytais atvejais ir būdais) principais;

Savivaldybė - Šakių rajono savivaldybė

SKAT - Šakių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba

BĮ – Šakių rajono savivaldybės biudžetinė įstaiga

NTR- Nekilnojamo turto kadastras ir registras;

NŽT- Nacionalinė žemės tarnyba.

INT- ilgalaikis nekilnojamas turtas

Audito apimtis ir metodai

Audito subjektas – Šakių rajono savivaldybės administracija – institucija valdanti turta ir atsakinga už savivaldybės tarybos sprendimų ir sutarčių, dėl turto perdavimo panaudos, nuomos pagrindais parengimą, įgyvendinimo kontrolę. Taip savivaldybės biudžetinės įstaigos patikėjimo teise valdančios nekilnojamąjį turta.

Audito tikslas – įvertinti, ar savivaldybės nekilnojamas turtas valdomas efektyviai

Audituotas laikotarpis – 2017- 2019 metai,

Pagrindiniai duomenų rinkimo ir vertinimo metodai:

Pagrindiniai audito duomenų rinkimo ir vertinimo metodai

Eil. Nr.	Metodas	Tikslai
1.	Dokumentų peržiūra: <ul style="list-style-type: none">- Vietos savivaldos įstatymą, 1994-07-07 Nr. I-533, 30 str. 2 d. 3 p.;- Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymą 1998-05-12 Nr. VIII-729;- Strateginio planavimo savivaldybėse rekomendacijass, patvirtintoa Vyriausybės 2014-12-15 nutarimu Nr. 1435;- Vyriausybės 2001-01-05 nutarimą Nr. 16 „Dėl Valstybės turto perdavimo valdyti, naudoti ir disponuoti juo patikėjimo teise tvarkos aprašo patvirtinimo“;- Inventorizacijos taisykles, patvirtintas Vyriausybės 1999-06-03 nutarimu Nr. 719;- Žemės įstatymą, 1994-04-26 Nr. I-446, 8 str.;- Valstybinės žemės perdavimo neatlygintinai naudotis taisykles, patvirtintas Vyriausybės 1995-11-13 nutarimu Nr. 1428;- Paramos būstui įsigyti ar išnuomoti įstatymą, 2014-10-09 Nr. XII-1215, 2 str. 8 d., 10 d., 4str., 5 str., 9 str., 14 str., 16 str, 20 - 22 str., 29 str.;- Civilinio kodekso patvirtinimo, įsigaliojimo ir įgyvendinimo įstatymą, Civilinį kodeksą, 2000-07-18 Nr. VIII-1864, 6.618 -6.622 str.;- Gyvenamųjų patalpų suteikimo nuomos pagrindais grįžtantiems į Lietuvą nuolat gyventi politiniams kaliniams ir tremtiniams bei jų šeimų	Nustatyti teisės aktus, reglamentuojančius SNT valdymą, naudojimą ir disponavimą juo.

	<p>nariams tvarkos aprašą, patvirtintą Vyriausybės 2002-03-05 nutarimu Nr. 320;</p> <p>-Vyriausybės 2004-05-26 nutarimą Nr. 634 „Dėl Bešeimininkio, konfiskuoto, valstybės paveldėto, valstybei perduoto turto, daiktinių įrodymų, lobių ir radinių perdavimo, apskaitymo, saugojimo, realizavimo, gražinimo ir pripažinimo atliekomis taisyklių patvirtinimo“ ir kt.</p>	
2.	<p>Dokumentų analizė ir vertinimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Savivaldybės strateginius plėtros, veiklos dokumentus, metinius veiklos planus, savivaldybės tarybos sprendimus dėl SNT valdymo, naudojimo, disponavimo juo; - kaip Savivaldybės administracija įtraukia vietos bendruomenę į NT valdymo strateginį planavimą; - kokia informacija apie SNT valdymą (prioritetus, kryptis, terminus, patalpų nuomą ir kt.) skelbiama viešai; - Savivaldybės tarybos sprendimus, perdavimo aktus, sudarytas sutartis dėl savivaldybės nuosavybės teise valdomo turto perdavimo savivaldybės turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo subjektams. Vertinome, ar jis naudojamas tik savivaldybės funkcijoms įgyvendinti. - SNT inventorizaciją 2018 ir 2019 m.; - statistinę informaciją, kiek laiko nebuvo priimti sprendimai dėl nereikalingo, netinkamo (negalimo) naudoti SNT; - ar nereikalingas arba netinkamas (negalimas) naudoti ir nenaudojamas NT inventorizuotas 2018 m. ir 2019 m.; - kokie veiksmai buvo atliekami su nereikalingu arba netinkamu (negalimu) naudoti SNT; - ar suformuoti perduoto turto žemės sklypai, ar pateikti prašymai NŽT naudotis valstybine žeme, ar sudarytos žemės panaudos sutartys; - statistinę informaciją, kiek savivaldybė išnuomojo ir išsinuomojo SNT; - audito atlikimo metu galiojančias nuomos sutartis, surinkome statistinę informaciją apie trumpalaikės nuomos objektus ir savivaldybės gautas pajamas kiekvienais metais; - kiek S NT išnuomotas be konkurso ir lengvatinėmis sąlygomis; - kiek savivaldybės SNT yra perduota naudoti panaudos pagrindais; - ar panaudos gavėjai turi teisę gauti SNT panaudos pagrindais, ar panaudos sutartys atitinka savivaldybės tarybos nustatytą tvarką; - ar šį turtą panaudos gavėjai naudoja pagal paskirtį panaudos sutartyje nustatyta tvarka; - ar panaudos gavėjai gauto SNT neišnuomojo, koks yra panaudos terminas; ar šis turtas yra apdraustas; - nagrinėjome, ar savivaldybės administracija sudaro statinių, kurie neturi savininkų (ar kurių savininkai nežinomi) sąrašus bei atlieka teisės aktais nustatytus veiksmus dėl jų pripažinimo bešeimininkiais; - ar priimti tolimesni sprendimai dėl NT pripažinto bešeimininkiu turto; - ar bešeimininkis turtas inventorizuotas 2018 ir 2019 m.; 	<p>Surinkti auditui reikalingus įrodymus ir atlikti jų analizę.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - ar yra parengtos ir savivaldybės tarybai pateiktos bei apsvaistytos nuosavybės teise savivaldybei priklausiančio turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo ataskaitos; - priimtus sprendimus dėl SNT, savivaldybei nuosavybės teise priklausiančio turto ataskaitos duomenis, siekiant įsitikinti, ar duomenys įvertinti, panaudoti SNT valdymo sprendimams priimti; - ar apskaitos registruose yra apskaitytas valstybės NT, kurį savivaldybė valdo patikėjimo teise bei savivaldybės nuosavybės teise priklausantis NT; - ar nuosavybės teise priklausantis registruotinas SNT, įregistruotas viešuosiuose registruose; - apskaitos registrus ir kitus dokumentus, kuriuose apskaityti SNT eksploatacijos, remonto ir kiti kaštai, siekiant įsitikinti, ar kaštai gali būti priskirti konkrečiam savivaldybės funkcijoms vykdyti nenaudojamam SNT objektui. 	
3.	Pokalbiai su savivaldybės administracijos Centralizuotos buhalterijos, Biudžeto, turto ir strateginio planavimo, Ūkio, architektūros ir investicijų skyrių darbuotojais	Surinkti auditui reikalingus įrodymus.

Auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus²⁹, tarptautinius audito standartus³⁰ ir tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus³¹ bei Veiklos audito vadovą³².

Audito apimties apribojimai, audito metodai ir audito procedūros: audito apimtis nebuvo ribojama.

²⁹ Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl Valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³⁰ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti tarptautiniai audito standartai (Lietuvos auditorių rūmų išversti į lietuvių kalbą), prieiga per internetą: <https://lar.lt/www/new/page.php?724>.

³¹ Atitikties audito (4000 TAAIS) ir veiklos audito (300 TAAIS) standartai, prieiga per internetą: <http://www.vkontrolė.lt/page.aspx?id=350>.

³² Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2017-07-17 įsakymas Nr. V-200 „Dėl Veiklos audito vadovo tvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

